

Om vad som styr

En kvalitativ öppen ungdomsverksamhet förutsätter, mer än något annat, personal som har rätt motivation och förhållningssätt.

The Logbook ger oss möjligheten att se våra styrkor och svagheter och ta fram relevanta, kunskapsbaserade insatser. Minst lika viktigt är dock att den motiverar personal att reflektera över sin roll och vad de faktiskt behöver för att utvecklas.

Via forskning vet vi att personalens, ofta undermedvetna, sätt att se på ungdomar, sin (vuxen-)roll och sitt uppdrag är det som, mer än något annat, formar verksamhetens kultur och därmed dess förmåga att nå uppsatta mål. Det är dessa tankemönster som styr såväl hur målen tolkas som hur och från vilka utgångspunkter det konkreta arbetet kommer att bedrivas.

Samtidigt vet vi att ungas delaktighet, deras motivation att utforska nya möjligheter och utveckla nya kompetenser förutsätter ömsesidighet. Det förutsätter vuxna som har en genuin tilltro till unga som de främsta resurserna i sina egna liv, som hyser tillit till deras förmågor och som är nyfikna och känner att de själva kan lära och utvecklas av att forma verksamheten tillsammans med unga utifrån deras idéer, erfarenheter och behov.

Det förutsätter vuxna som verkar för en jämställd relation och som törs se unga som kollegor i en verksamhet som man, utifrån olika roller och kompetenser, formar tillsammans.

Det är först när detta är normen som verksamheten kan göra verklig och bestående skillnad i ungas liv. Detta gäller inte minst för de ungdomar som av olika skäl befinner sig i en utsatt position och riskerar att hamna snett i tillvaron.

Många ungdomsarbetare har dessa egenskaper, men tyvärr långt ifrån alla. Vilket inte är konstigt.

- Verksamhetens historia av att ordna aktiviteter för unga;
- Den traditionella, fostrande och förklarande, vuxenrollen;
- Viljan att 'ta hand om' och 'skydda' unga;
- Egna (fritids-)intressen som motiv och meriter vid anställning;
- Behovet av att själv stå i centrum och vara 'vuxen förebild';
- Viljan att ha ett 'soft jobb';
- Förväntningar på att bedriva undervisning eller fungera som ordningsvakt.

Allt detta leder till att det fortfarande finns personal med tveksamma drivkrafter och förhållningssätt. I botten ligger naturligtvis det faktum att en verksamhet med spretiga mål, låg status och otydlig yrkesroll drar till sig och rekryterar personal därefter. Många är som sagt ändå bra, men det räcker med några få fritidsfixande, omhändertagande, vuxna förebilder för att verksamheten ska tappa sin trovärdighet som ungas arena för delaktighet och personlig utveckling.

Så länge delaktighet får förbli en lagom diffus känsla som vi hoppas att unga upplever kommer denna situation att bestå. Traditionella 'vuxenperspektiv' är helt enkelt för starka och förändras inte via sättandet av nya mål eller diskussioner kring verksamhetens så kallade värdegrund.

En varaktig förändring kräver att efterfrågan på delaktighet, på ungas aktiva medskapande av aktiviteter, är konkret närvarande i det vardagliga arbetet. Bara på så sätt kan personalens tankemönster och attityder fås att harmonisera med visionen och bidra till reell delaktighet.

Det är därför The Logbook, där personal varje dag dokumenterar i vilken utsträckning unga är med och driver verksamheten, fungerar som en nödvändig påminnelse om vad som ska prioriteras. Är unga med och planerar, genomför och utvärderar verksamheten? Eller drivs den till övervägande del av personal?

De allra flesta vill göra ett bra jobb. Det är i den fortlöpande diskussionen kring det man ser i sin statistik som man börjar söka efter lösningar. Det är då man börjar fråga sig hur man ska stimulera ungas delaktighet, vad detta kräver i form av metoder och förhållningssätt. Några få kommer att komma till insikt om att de bör ägna sig åt något annat än öppenverksamhet.

Ingen har sagt att det är lätt, men i KEKS övergripande statistik kan vi tydligt se att vi rör oss i rätt riktning. The Logbook ger oss inte bara kunskap, den fungerar samtidigt som en effektiv styrmekanism mot uppsatta mål och har mer än några andra enskilda insatser bidragit till verksamhetens samlade utveckling.

Ingen vill leka i en koja som andra har byggt – en attraktiv och välfungerande öppen ungdomsverksamhet förutsätter delaktighet.